

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

«ІСТОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

Розробник:

Ліпський Роман Вікторович
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри
обліку і оподаткування ПДАУ

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Історія бухгалтерського обліку
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Роман ЛПСЬКИЙ, к.е.н., доцент Контакти: каб. 435 (навчальний корпус №4) e-mail: roman.lipskyi@pdaa.edu.ua, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/lipskyu-roman-viktorovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни гуманітарного та фундаментально-прикладного блоку

Заплановані результати навчання

Анотація освітньої програми	Мета вивчення – формування у здобувачів вищої освіти розуміння суті пізнання історії обліку у ретроспективі, з'ясування його ролі на різних етапах розвитку суспільства, що в кінцевому підсумку збагатить професійну особистість майбутнього фахівця. Основними завданнями вивчення є опанування здобувачами вищої освіти системою знань щодо передумов та першоджерел виникнення бухгалтерського обліку в світі; вивчення еволюції елементів методу бухгалтерського обліку з моменту їх виникнення й до сучасності; вивчення історичних причин виникнення подвійної бухгалтерії та з'ясування її впливу на розвиток облікової процесії в країнах світу; засвоєння загальних методологічних підходів до вивчення облікових систем різних країн та часових періодів; вивчення історії становлення та розвитку бухгалтерського обліку в Україні.
Компетентності	<i>Загальні</i> ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. <i>Спеціальні (фахові):</i> СК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції

	суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Програмні результати навчання	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 105. Кількість кредитів – 3,5. Форма семестрового контролю – залік
Політика навчальної дисципліни	<i>Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</i> <i>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</i> <i>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.</i> <i>Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoporyadok22.pdf</i>
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	Презентації, словники

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання (07100_бд_2022)				заочна форма навчання (07100_бз_2022)			
	усього	л	п	с.р.	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	14	2	2	10	15	2	2	11
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	14	2	2	10	11			11
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	16	4	2	10	11			11
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	16	4	2	10	11			11
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	14	2	2	10	11			11
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	16	4	2	10	15	2	2	11
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	15	4	2	9	11			11
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (год)					20			20
Всього годин	105	22	14	69	105	4	4	97

Форми контролю результатів навчання (07100_бд_2022)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
ПР01	5	5	5	15
ПР02.	11	11	11	33
ПР03.	11	11	11	33
ПР05.	6	6	7	19
Разом	33	33	34	100

Форми контролю результатів навчання (07100_бз_2022)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	
ПР01	3	3	4	5	15
ПР02.	9	9	10	5	33
ПР03.	9	9	10	5	33
ПР05.	4	5	5	5	19
Разом	25	26	29	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (07100_бд_20221)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	-	8	10
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	2	5	8	15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	2	5	8	15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	2	5	8	15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	2	5	8	15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	5	8	15
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	2	5	8	15
Разом	14	30	56	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (07100_бз_2022)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	5	11		29
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу			11		
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)			11		11
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії			11		11
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку			11		11
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	5	11		18
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні					
Контрольна робота				20	
Разом	4	10	66	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Пасько Т.О. Історія бухгалтерського обліку [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Пасько Т. О. Суми : ВТД «Університетська книга», 2009. 141 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/141455185.pdf>.

2. Остап'юк М.Я. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / М.Я. Остап'юк, М.Р. Лучко, Й.Я. Даньків. 2-ге вид. виправ. і доповн. Київ: Знання, 2009. 278 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsui/handle/lib/9399>.

Допоміжні

1. Лука Пачоли Трактат о счетах и записях. М. : Финансы и статистика, 1983. URL: <https://buhlabaz.ru/primeriKNIG/lp.pdf>.

2. Di Benedetto Cotrugli Raueo. Della mercatura et del mercante perfetto. Brescia, 1602. URL: https://books.google.com.ua/books?id=2S6TNz5JsZcC&pg=PA14&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.